

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Vývoj katalogů práv v Anglii 17. století**
Autor práce: **Bc. Tereza Bulantová**
Vedoucí práce: JUDr. Michal Šejvl, Ph.D.
Oponent práce: **JUDr. Bc. Peter Brezina, Ph.D.**

Tereza Bulantová předložila k posouzení zajímavou práci na téma na pomezí právní historie a teorie – vývoj katalogů práv v Anglii během bouřlivého 17. století. Je to téma zásadní: bez znalostí těchto předchůdců moderních katalogů základních a lidských práv lze tento základní pilíř moderního právního státu pochopit jen stěží. Současně jde o téma, které tradiční vnímání (pozitivního) práva a jeho teorie výrazně přesahuje, neboť tyto historické dokumenty nelze číst pouze jako formální prameny práva: zcela klíčovým je tak v názvu a tématu předložené diplomové práce právě onen „vývoj“ jakožto odkaz na dynamický charakter a složitý kontext zkoumaného.

A hned na úvod lze říct, že v tomto směru autorka nezklamala, a historickému kontextu oněch katalogů práv se v práci věnuje měrou vrchovatou. Ostatně téměř polovinu práce tvoří kapitola první, věnovaná právě „historickému kontextu“, včetně kontextu filosofického; další „okolnostem“ věnované pasáže pak obsahují také ostatní kapitoly věnované jednotlivým klíčovým dokumentům. Ve všech případech ale, a to budiž mou první výtkou, jde pohříchu spíše o kontext obecně- či politicky-historický, a to i v pasážích (třeba jednotlivé „cases“), které přímo vybízejí k uplatnění pohledu více právního. Nejvíce zřetelné je to v kapitole 2 věnované dokumentu Petition of Right, která (chybně) obsahuje pouze podkapitulu 2.1 (a nikoli také 2.2 a další), věnovanou právě oněm „okolnostem“ – vlastní Petice je v ní sice uvedena v extenzivní citaci, ovšem bez hlubší analýzy či pokusu o ni.

Další dvě kapitoly jsou na tom už poněkud lépe a lépe také odráží obor, jehož studium má být touto prací završeno. I v nich se ale autorka věnuje více okolnostem vzniku než vlastním katalogům práv, které opět spíše extenzivně cituje než analyzuje. Je to škoda: čtivě a obsírně představený kontext vzniku těchto dokumentů by mohl zásadně přispět k jejich lepšímu uchopení a pochopení.

Největší výtka vůči předložené práci tak směřuje právě na její spíše „vyprávěcí“ charakter, na to, že jde o práci spíše historickou než právní, na to, že pro všechny „kontext“ se v práci prakticky ztrácí vlastní „obsah“ oněch katalogů. A odpustit si nemohu ani povzdech nad jazykovou úrovní práce: tak velké množství gramatických a stylistických chyb, dokonce v názvech kapitol (!!! – viz 1.6), by se ve vysokoškolské kvalifikační práci rozhodně vyskytovat nemělo!

Vzhledem k výše uvedenému ani nemám příliš (dalších) výtek k obsahové stránce práce: nejsem historikem Stuartovské Anglie, necítím se příliš povolán posuzovat

a komentovat veskrze historiografické pasáže práce. Přesto bych ale ještě jednu měl, a týká se tématu mé kvalifikaci bližšího – terminologie a systému anglického práva. Když totiž autorka (správně) začíná výklad k Habeas Corpus Act pohledem na writ habeas corpus, činí tak bez jakékoli „přípravy“, bez jakéhokoli vysvětlení toho, co to vlastně „writ“ je a jakou roli v anglickém právu tento institut hrál a hraje. Věci neznalý čtenář by navíc z jejího textu mohl nabýt dojmu, že „writem“ byl právě pouze writ habeas corpus (viz např. s. 42) a žádný jiný. Při obhajobě by autorka proto měla prokázat, že jde pouze o její formulační neobratnost.

Celkově o práci soudím, že byla solidně vedena – avšak bohužel předčasně ukončena. Podnětné (byť na můj vkus zbytečně rozsáhlé) kontextuální pasáže vytvořily dobrý předpoklad pro důkladnou analýzu s hlubokým porozuměním, té je však v práci jako šafránu. Ostatně: o tom, že by si text zasloužil ještě nějakou práci, svědčí již vpravdě nepřeborné množství elementárních jazykových chyb. Přes to všechno se ale domnívám, že již v této podobě jde o práci splňující nároky na diplomovou práci na FPR ZČU kladené, a o práci obhajitelnou. Bohužel se ale nedomnívám, že ji lze hodnotit lépe než známkou **dobře**.

Otázka k zodpovězení: jakou roli hraje v anglickém právu institut tzv. writů?

Peter Brezina v. r.

Praha, 24.5.2021